

ระบบทำนายตลาดแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

Foreign Exchange Market Prediction System

ปณณวิชญ์ พันธวงศ์ คັນสนีย์ เอื้อพันธ์วิริยะกุล
วิศวกรรมคอมพิวเตอร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

บทคัดย่อ

การลงทุนในฟอเร็กซ์นั้น มีความเสี่ยงสูงเนื่องจากความผันผวนที่มากกว่าตลาดหุ้น ทำให้ผู้จัดทำต้องการพัฒนาระบบที่สามารถทำนายแนวโน้มของตลาดฟอเร็กซ์โดยใช้ซัพพอร์ตเวกเตอร์รีเกรสชัน เพื่อลดความเสี่ยงและเพิ่มความมั่นใจในการลงทุน โดยระบบจะแสดงผลลัพธ์ให้แก่ผู้ลงทุนในตลาดฟอเร็กซ์ จึงหวังว่าระบบทำนายตลาดแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศจะช่วยเพิ่มโอกาสของผู้ลงทุนในตลาดฟอเร็กซ์ให้มากยิ่งขึ้น

คำสำคัญ: ตลาดฟอเร็กซ์, หุ้น, ซัพพอร์ตเวกเตอร์รีเกรสชัน

Abstract

According to a higher fluctuation rate than the stock market, forex investing has a high risk. The developer wants to develop a system that can predict forex market trends using a Support Vector Regression to reduce the risk and to increase investor confidence. It is hoped that the Foreign exchange market prediction system will higher the investors' chance in Forex market.

Keywords: Forex Market, Stock market, Support Vector Regression

1. บทนำ

1.1. ที่มาของโครงการ

ฟอเร็กซ์(Forex) คือ ตลาดที่ทำการซื้อขายอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา โดยราคารันั้นจะแปรผัน ตามอุปสงค์และอุปทาน ของแต่ละสกุลเงิน ซึ่งทั้งนี้อาจจะขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย ไม่ว่าจะเป็นอัตราดอกเบี้ย อัตราเงินเฟ้อ สภาพเศรษฐกิจ สถานการณ์บ้านเมือง เหตุการณ์ทั้งในและต่างประเทศ เรียกได้ว่า อัตราแลกเปลี่ยนเงินตรามีความอ่อนไหวต่อบัญชีรอบข้างค่อนข้างมาก

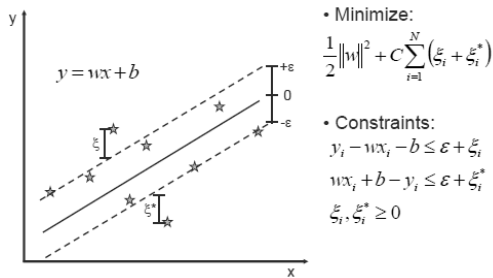
ด้วยเหตุผลที่ว่าตลาดฟอเร็กซ์มีความอ่อนไหวหรือผันผวนสูง ผู้จัดทำได้สร้างระบบทำนายตลาดฟอเร็กซ์โดยใช้การเรียนรู้ของเครื่องคอมพิวเตอร์(Machine Learning) มาประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มโอกาสให้ผู้ลงทุนได้กำไรและเพิ่มความมั่นใจในการลงทุนบนตลาดฟอเร็กซ์มากขึ้น โดยผลลัพธ์ของระบบทำนายจะแสดงผลผ่านบนเว็บไซต์เพื่อสะดวกต่อการใช้งาน

1.2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อเป็นตัวช่วยในการตัดสินใจในการลงทุนบนตลาดฟอเร็กซ์
2. เพื่อลดโอกาสผิดพลาดในการลงทุนบนตลาดฟอเร็กซ์

2. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง [1]

ซัพพอร์ตเวกเตอร์รีเกรสชัน (Support Vector Regression; SVR) มีหลักการคล้ายกับซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีน (Support Vector Machine; SVM) คือใช้หาระนาบเกินที่เหมาะสมที่สุด (Optimal Hyperplane) แตกต่างกันว่า SVM จะสนใจเพียงค่าบวกและลบที่เกิดขึ้นจากการแบ่งกลุ่มข้อมูล แต่ SVR จะสนใจค่าจริงที่เกิดขึ้นจากการประมาณค่าฟังก์ชัน ดังนั้นแนวคิดหลัก คือ เพื่อลดข้อผิดพลาด (Minimize error) ให้น้อยที่สุด โดยกำหนดระนาบซึ่งจะเพิ่มระยะขอบ (ϵ) ให้ใหญ่ที่สุดโดยคำนึงถึง ข้อผิดพลาด (ξ) ที่ยอมรับได้

รูปที่ 1 การหาระนาบที่เหมาะสมที่สุด

ซัพพอร์ตเวกเตอร์รีเกรสชันมีอยู่ 2 ประเภท คือ แบบเชิงเส้น (Linear Regression) และ แบบไม่เป็นเชิงเส้น (Nonlinear Regression) ซึ่งซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีนแบบไม่เป็นเชิงเส้นจะมี ขั้นตอนแตกต่างจากแบบเชิงเส้นคือจะมีการแมปข้อมูลให้อยู่ปริภูมิที่สูงกว่าเพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีลักษณะเป็นเชิงเส้น

การสร้างระนาบเกินที่จะสามารถประมาณค่าได้อย่างแม่นยำนั้น สามารถกำหนดความแม่นยำได้จากการกำหนดความกว้างของระนาบที่เหมาะสมโดยพิจารณาจากค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ (Error Insensitive) ในรูปฟังก์ชันการสูญเสีย (Loss Function) จากฟังก์ชันการสูญเสียแบบ ϵ -Insensitive

$$L(y_i, f(x)) = \begin{cases} 0 & ; |y_i - f(x)| \leq \epsilon \\ |y_i - f(x)| - \epsilon & ; |y_i - f(x)| > \epsilon \end{cases}$$

1. Linear Regression

เป็นการนำสมการเส้นตรงมาใช้เพื่อสร้างระนาบโดยคำนึงถึงข้อผิดพลาดที่ยอมรับได้ดังตัวอย่างรูปที่ 1

$$y = \sum_{i=1}^N (\alpha_i - \alpha_i^*) \cdot \langle x_i, x \rangle + b$$

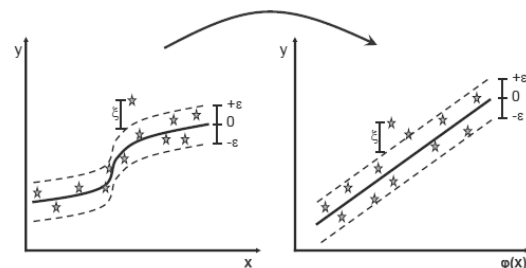
2. Nonlinear Regression

สำหรับสมการไม่เป็นเชิงเส้น จะมี Kernel function แปลงข้อมูลให้เป็นพื้นที่ที่คุณลักษณะที่มีมิติสูงกว่าเพื่อให้ได้ข้อมูลที่มี ลักษณะเป็นเชิงเส้น

ดังรูปที่ 2

$$y = \sum_{i=1}^N (\alpha_i - \alpha_i^*) \cdot \langle \varphi(x_i), \varphi(x) \rangle + b$$

$$y = \sum_{i=1}^N (\alpha_i - \alpha_i^*) \cdot K(x_i, x) + b$$

รูปที่ 2 จำลองการแปลงข้อมูลให้เป็นเส้นตรง

สำหรับ Kernel function จะมีด้วยกันหลายประเภท ซึ่งผู้จัดทำเลือกใช้ Radial basis function kernel (RBF)

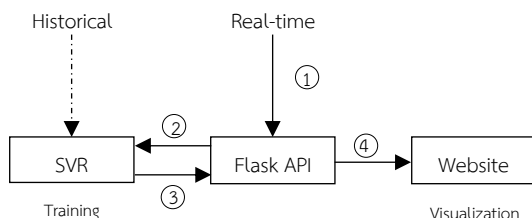
$$K(x_i, x) = \exp \left[-\frac{\|x_i - x\|^2}{2\sigma^2} \right]$$

3. โครงสร้างของโครงการ

3.1. เทคโนโลยีด้านซอฟต์แวร์

1. Scikit learn เป็น Library เขียนโดยภาษา Python สำหรับพัฒนา Support Vector Regression ในการเทรดข้อมูล
2. Flask เป็น API ที่เชื่อมภาษา Python ในส่วนของโมเดลที่ทำการเทรด เข้ากับเว็บไซต์เพื่อแสดงผลลัพธ์
3. Vue.js เป็น JavaScript Framework ที่ใช้พัฒนาในส่วนของ Website application

3.2. หลักการทำงานของระบบ

รูปที่ 3 ภาพแสดงแผนผังการทำงานของระบบ

จากรูปที่ 1 เป็นแผนผังการทำงานของระบบ ซึ่งลำดับแรก Flask API จะทำการดึงข้อมูล Real-time จากเว็บ fcsapi.com/ และจะส่งข้อมูลที่ได้ไปในส่วนของ SVR Model ที่ทำการฝึกสอนมาก่อนแล้ว เพื่อทำนายค่าเปิดและค่าปิดในอีก 24 ชม. ถัดไป โดยผลทำนายที่ได้จะส่งผ่าน Flask API ไปแสดงผลผ่านหน้าเว็บไซต์

3.2.1. การสร้างชุดฝึกสอน

ก่อนที่จะนำข้อมูลไปฝึกสอนระบบนั้น จะต้องทำการเตรียมข้อมูล(Preprocessing) โดย ข้อมูลที่จะนำไปสร้างชุดฝึกสอนจะมีข้อมูลของ 3 คู่สกุลเงิน ดังต่อไปนี้ EUR/USD ,USD/JPY และ GBP/USD โดยข้อมูลของแต่ละคู่สกุลเงินมีข้อมูล 9 ปีย้อนหลัง ที่มีกรอบเวลา(Time

frame) ที่ 1 ชั่วโมง โดยจะนำข้อมูล 5 ปีย้อนหลัง คือ ม.ค 2015 - ธ.ค. 2020 นำข้อมูลมาจาก forexsb.com/

3.2.2 การเตรียมข้อมูล

โดยพื้นฐานแล้วข้อมูลของแต่ละคู่สกุลเงินจะประกอบไปด้วย Open, High, Low, Close และ Volume โดยจะนำค่าเหล่านี้มาสร้างอินดิเคเตอร์โดยใช้ทั้งหมด 13 อินดิเคเตอร์ [2] ดังตารางที่ 1

ตัวย่ออินดิเคเตอร์	อินดิเคเตอร์	คาบ
HA	Heiken-Ashi	-
MOM	Momentum	3,4,5,8,9,10
STOCH	Stochastic Oscillator	3,4,5,8,9,10
WILLR	Williams %R	6,7,8,9, 10
PROCP	Price Rate of Change	12,13,14,15
WPC	Weighted Closing Price	-
ADL	Accumulation Distribution Line	-
ADOSC	Accumulation Distribution Oscillator	(2,10), (3,12), (4,14), (5,16)
MACD	Moving Average Convergence Divergence	(12,16,9)
CCI	Commodity Channel Index	15
BBANDS	Bollinger Bands	15
RSI	Relative Strange index	6,8,10,12
Slope	Slope	6

ตารางที่ 1 แสดงอินดิเคเตอร์ที่ใช้สร้างข้อมูลสำหรับระบบ

เมื่อทำการสร้างอินดิเคเตอร์ตามตารางที่ 1 เสร็จแล้ว จะนำค่าที่ได้มารวมกับค่าพื้นฐาน และทำการดรอป (Drop) ข้อมูลปริมาณการซื้อขาย(Volume) และกำหนดค่าเอาต์พุตคือค่า ราคาเปิด(Open) และราคาปิด(Close) ในอีก 24 ชม. ข้างหน้าจะได้ ตารางที่ 2

ลำดับ คอลัมน์	ชื่อคอลัมน์	ลำดับ คอลัมน์	ชื่อ คอลัมน์
1-4	Open, High, Low, Close	38-40	MACD
5-10	MOM	41	CCI
11-22	STOCH	42-44	BBANDS
23-27	WILLR	45-48	HA
28-31	PROCP	49-53	RSI
32	WPC	53	Slope
33	ADL	54-55	OUPUT
34-37	ADOSC		

ตารางที่ 2 อธิบายค่าในแต่ละลำดับคอลัมน์

3.2.3. การฝึกสอน

หลังจากผ่านการเตรียมข้อมูล มาแล้วจะเข้าสู่ขั้นตอนการสร้างสมการทำนายโดยใช้ Support Vector Regression โดยก่อนจะทำการเข้าสมการทำนายนั้นจะทำการ Features scaling ด้วยสมการ Standardization จากนั้นจะฝึกสอนด้วยวิธีการ k-Fold Cross – Validation โดยใช้ทั้งหมด 10 กลุ่ม(k=10)

3.2.4. การทดสอบ

เมื่อสร้างชุดฝึกสอนเสร็จแล้ว จะนำข้อมูลที่ไม่เคยผ่านการฝึกสอน คือข้อมูลที่อยู่ในช่วงของ เดือน ม.ค. 2021 – ก.พ. 2021

3.2.5. การวัดความถูกต้อง

รายงานนี้วัดประสิทธิภาพการคำนวณของระบบ โดยพิจารณาจากสมการต่อไปนี้

1. Mean Absolute Error (MAE)

การวัดประสิทธิภาพด้วย MAE ใช้สำหรับหาความผิดพลาดเฉลี่ยของหน่วยสกุลเงิน(Pip) นั่นๆ กล่าวคือ 1 pip ในคู่สกุลเงินของ EUR/USD และ GBP/USD คือ 0.0001 หรือ 10^4 และสำหรับคู่สกุลเงิน USD/JPY จะมีค่า 0.01 หรือ 10^2

$$MAE = \frac{1}{2n} \sum_{i=1}^n \left(\sum_{j=1}^2 |y_{ij} - \hat{y}_{ij}| \times pip \right)$$

2. R-Squared (R^2)

การวัดประสิทธิภาพด้วย R^2 ใช้วัดว่าโมเดลที่ฝึกสอนมานั้นผลลัพธ์ที่ได้มีความสมรูปกับข้อมูลมากน้อยอย่างไร

$$R^2 = 1 - \left(\frac{\sum (y - \hat{y})^2}{\sum (y - \bar{y})^2} \right)$$

3. Trend accuracy (%)

การหา Trend accuracy มีขั้นตอนในการคำนวณ 3 ขั้นตอน ลำดับแรก คือ การหา Simple Moving Average ในคาบที่ 24 จากนั้น ในลำดับที่สอง จะทำการหาความชัน(Slope) โดยเฉลี่ยใน 48 ชม.ที่ผ่านมา จากนั้นลำดับสุดท้าย ทำการเปรียบเทียบว่าเป็นแนวโน้มขาขึ้นหรือแนวโน้มขาลง ถ้าความชันเป็นค่าบวกจะกำหนดให้เป็นแนวโน้มขาขึ้น และหากความชันเป็นลบจะกำหนดให้เป็นแนวโน้มขาลง

3.2.6. พารามิเตอร์ฝึกสอน

หลังจากที่ผ่านเตรียมข้อมูลมาแล้วจะเข้าสู่ขั้นตอนการฝึกสอนโดยใช้ Support Vector Regression โดยใช้ Scikit learn เป็น Library ที่นำเข้ามา โดยพารามิเตอร์ที่ได้มาเกิดจากการปรับแต่ง(Tuning) ด้วยหลายๆพารามิเตอร์ โดยใช้ค่า MAE เป็นการเปรียบเทียบ จึงได้ดังตารางที่ 3

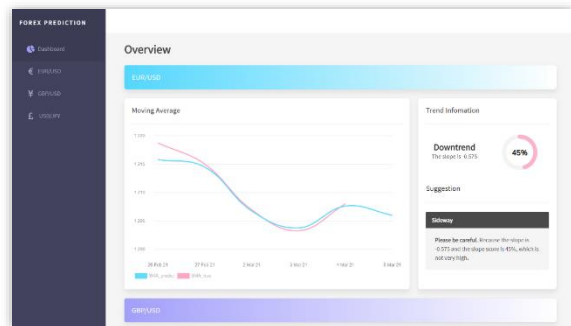
Kernel	C	ϵ	gamma
RBF	1	0.001	0.001

ตารางที่ 3 แสดงค่าพารามิเตอร์ที่ใช้ฝึกสอน

4. ขั้นตอนการใช้งาน และผลลัพธ์

ผลลัพธ์ของการทำนายจากโมเดลที่ถูกฝึกสอน จะถูกแสดงผ่านเว็บไซต์ที่ใช้พัฒนาโดย Vue.js โดยจะประกอบไปด้วย 2 หน้าหลัก ประกอบไปด้วย หน้าแสดงภาพรวม และหน้าแสดงผลทำนายของแต่ละสกุลเงิน โดยจะใช้ข้อมูล 1 เดือนย้อนหลังในการแสดงผลลัพธ์

4.1. หน้าแสดงภาพรวม

รูปที่ 4 แสดงตัวอย่างหน้าแสดงภาพรวม

โดยสำหรับหน้าแสดงภาพรวม จะแสดงถึงคำแนะนำในอีก 24 ชม. ถัดไปว่าจะควรทำการซื้อหรือการขายของแต่ละสกุลเงิน โดยจะมีเกณฑ์ที่ถึงความแข็งแกร่งของแนวโน้มในรูปแบบเปอร์เซ็นต์ของความชัน ซึ่งความชันจะคำนวณจาก Simple moving average ในคาบที่ 48 หรือ 2 วันที่แล้ว จากนั้นนำความชันที่ได้ แปลงช่วงของตัวเลขให้อยู่ในช่วง 0 – 1 โดยใช้สมการ

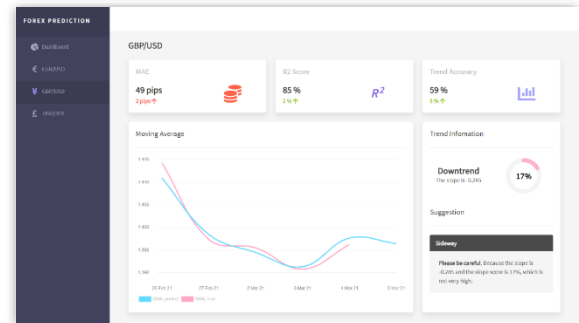
$$threshold = \frac{x^2}{c + x^2} * 100$$

โดยค่า c จะมีค่ากับ 0.4 ซึ่งเป็นค่าที่เกิดจากดุลพินิจของผู้จัดทำเอง หาก c มีค่ามากๆ ค่า $threshold$ จะเข้าใกล้ 1 ซ้ำกว่า ที่ค่า c น้อยๆ

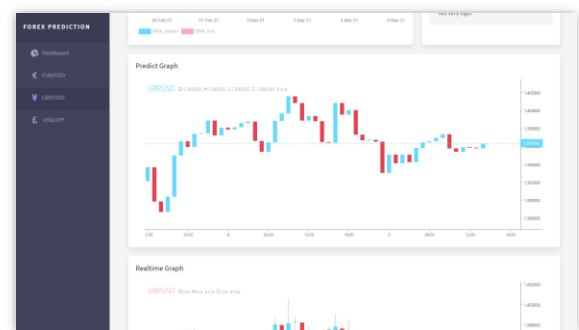
ระบบจะนำค่า $threshold$ ที่แปลงได้มาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ตามการตัดสินใจของผู้จัดทำอีกครั้ง นั่นคือ ถ้า $threshold \geq 0.7$ จะให้ทำการซื้อในกรณีที่ x เป็นบวก และทำการขายในกรณีที่ x เป็นลบ

และ ในกรณีที่ $threshold < 0.7$ ระบบจะแนะนำให้รอดูสถานการณ์

4.2. หน้าแสดงผลทำนายของแต่ละสกุลเงิน

รูปที่ 5 ตัวอย่างส่วนหัวและส่วนกลางหน้าแสดงผลทำนาย

รูปที่ 6 ตัวอย่างส่วนท้ายหน้าแสดงผลทำนาย

ส่วนประกอบในหน้าแสดงผลทำนายจะประกอบไปด้วย 3 ส่วนหลักๆ คือ

1. ส่วนหัว จะแสดงค่าจากการวัดประสิทธิภาพ
2. ส่วนกลาง จะแสดงคำแนะนำจากหน้าภาพรวม
3. ส่วนท้าย จะแสดงถึงกราฟแท่งเทียนของค่าที่ทำนาย และค่าจริง

5. สรุปและข้อเสนอแนะ

5.1. สรุป

คู่สกุลเงิน	MAE	R ²	Trend%
EUR/USD	37	0.62	63
GBP/USD	52	0.84	60
USD/JPY	26	0.90	75

ตารางที่ 4 แสดงค่าการวัดประสิทธิภาพของระบบ

จากตารางที่ 4 เมื่อเปรียบเทียบแล้ว พบว่า ค่า MAE ของคู่สกุลเงิน USD/JPY มีค่าต่ำสุดกว่าสกุลเงินอื่น ซึ่งหมายความว่า มีความใกล้เคียงกับค่าจริงมากกว่า คู่สกุลเงินอื่น กลับกัน ค่า R^2 ของคู่สกุลเงิน GBP/USD มีค่าที่สูงกว่าอย่างเห็นได้ชัดซึ่งหมายถึง โมเดลสามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรที่ส่งผลต่อกันได้ดีกว่า และสุดท้าย ค่า Trend% มีค่าที่ใกล้เคียงกัน

5.2. ข้อเสนอแนะ

ในส่วนของระบบแสดงผลพร้อมส่วนที่ควรเพิ่มเติมคือระบบของฐานข้อมูลบันทึกผลลัพธ์การทำนายที่ผ่านมา ซึ่งระบบของผู้จัดทำสามารถดูย้อนหลังได้เพียงแค่ 1 เดือนเท่านั้น อีกทั้งระบบยังไม่ได้ Deploy เป็น Web application ทำให้คนอื่นๆ ไม่สามารถใช้งานได้ และสุดท้ายระบบต้องทำการดึงข้อมูล Real-time จาก fcsapi.com ซึ่งมีค่าใช้จ่ายหากระบบมีผู้ใช้งานมากๆ

ผลลัพธ์ที่ได้พบว่าค่าความถูกต้องของแต่ละมาตรวัดผลนั้นมีค่าที่ไม่สูงมาก เนื่องจากปัจจัยที่ส่งผลต่อการเคลื่อนไหวตลาดฟอเร็กซ์นั้นไม่ได้มีเพียงแค่สถิติย้อนหลังของตลาดฟอเร็กซ์เป็นหลัก แต่ยังเกี่ยวกับปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจของโลก รวมถึงข่าวสารต่างๆที่ส่งผลกระทบต่อการเงิน ดังนั้นเมื่อนำไปใช้จริงแล้วทำให้ไม่สามารถเชื่อถือได้มากนัก แต่โดยรวมแล้ว คู่สกุลเงิน GBP/USD และ USD/JPY เมื่อทำการทดลองลงทุน พบว่าแนวโน้มของเทรนมีความใกล้เคียงกับค่าความเป็นจริง เพราะค่าของ R^2 มีค่าสูงที่สุดเมื่อเทียบกับคู่สกุลเงินอื่น

เอกสารอ้างอิง

- [1] S. Saed, "Support Vector Machine - Regression (SVR)," [Online]. Available: https://www.saedsayad.com/support_vector_machine_reg.htm. [Accessed 09 03 2021].
- [2] A. A. Baasher and M. W. Fakhr, "FOREX Trend Classification using Machine Learning Techniques," Arab Academy for Science and Technology, Cairo, EGYPT, 2011.
- [3] A. J. Dautel, W. K. Härdle, S. Lessmann and H.-V. Seow, "Forex exchange rate forecasting using deep recurrent neural networks," Digit Finance, -, 2020.